

25.11.2019

Minister rokoval so zástupcami samosprávnych krajov

Zástupcovia samosprávnych krajov prišli dnes na pozvanie ministra práce, sociálnych vecí a rodiny na pravidelné koncoročné stretnutie. S ministrom Jánom Richterom a štátnym tajomníkom Branislav Ondrušom rokovali najmä o financovaní sociálnych služieb. Kraje vo svojich rozpočtoch na budúci rok opäť rátajú so zvýšenými príspevkami pre sociálne služby.

Zo strany vyšších územných celkov na stretnutí odznali garancie, že potreby zariadení sociálnych služieb budú uspokojené. „Sú vytvorené všetky predpoklady, aby mohli byť v roku 2020 sociálne služby u verejných aj neverejných poskytovateľov dostupnejšie a zabezpečiť odborné služby pre všetkých odkázaných klientov“, poukázal na kľúčový fakt minister práce. Ocenil, že všetky vyššie územné celky navýšili rozpočet bežných výdavkov na sociálne služby na rok 2020 a to spolu o viac ako 26 miliónov eur. Ide o takmer 10 % navýšenie oproti predpokladanému čerpaniu v roku 2019.

Rozpočet, ktorý deklarovali jednotlivé samosprávne kraje pre rok 2020, je takmer 300 miliónov eur, kým v tomto roku bol rozpočet všetkých VUC niečo vyše 270 miliónov eur.

Minister Ján Richter poukázal aj na výrazne rastúcu participáciu štátu pre zariadenia sociálnych služieb. V roku 2012, keď sa stal ministrom práce, predstavoval príspevok štátu na financovanie zariadení sociálnych služieb 35 miliónov eur, v roku 2016 bol tento príspevok vo výške viac ako 82 miliónov eur. Schválený rozpočet nášho ministerstva na oblasť sociálnych služieb na rok 2019 je vyše 147 miliónov eur a aktuálny návrh rozpočtu na rok 2020 prekračuje 156 miliónov eur. „To znamená, financovanie sociálnych služieb sa zvýšilo takmer 5-násobne,“ akcentoval Ján Richter.

Diskutujúci venovali pozornosť aj novele zákona, ktorou sa od 1.10.2019 zaviedla zmena výpočtu finančného príspevku na prevádzku pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb zo strany obcí a vyšších územných celkov. Podstatou zmeny, ktorú opakovanne žiadali neverejní poskytovatelia je, že úhrada za poskytovanú ošetrovateľskú starostlivosť od zdravotných poisťovní sa nebude odpočítavať od priemerných bežných výdavkov poskytovateľov sociálnych služieb za predchádzajúci rozpočtový rok a nebude sa znižovať výška príspevku na prevádzku v prípade, ak bude mať neverejný poskytovateľ vyššie úhrady ako verejný poskytovateľ sociálnych služieb.

Od nového roka sa na základe poznatkov aplikačnej praxe upravia aj zmeny v poskytovaní finančnej podpory z kapitoly MPSVR SR. Zabezpečia o.i. aj jednoznačnosť interpretácie - napr. neprítomnosť klienta sa nepovažuje za dôvod pre neposkytnutie príspevku, povinnosť viesť dennú evidenciu neobsadených miest pre každú formu sociálnej služby, označovanie času príchodu a odchodu klienta pri ambulantnej sociálnej službe, a pod.

Od 1.1.2021 sa navyše spustí pripravovaný nový komplexný informačný systém sociálnych služieb, v ktorom budú všetky zbierané údaje aktuálne a overiteľné. T.j. po novom potenciálni klienti a ich rodinní príslušníci dostanú relevantnú informáciu o vhodnej sociálnej službe, na základe čoho sa budú môcť správne rozhodnúť. „Zavedením tohto informačného systému sa vytvoria predpoklady na efektívnejšie a adresnejšie financovanie každého lôžka, resp. klienta v existujúcom zariadení, čím sa zníži potenciál častých chýb, nezrovnalostí, ba dokonca aj podvodov v oblasti sociálnych služieb,“ zdôraznil štátny tajomník Branislav Ondruš.

Diskusia sa viedla aj v oblasti zintenzívnenia kontrolnej činnosti na všetkých úrovniach. Zariadenia sociálnych služieb by mali prioritne kontrolovať ich zriaďovatelia, následne vyššie územné celky a samozrejme i rezort práce a ďalšie inštitúcie. Samotné ministerstvo práce vykonáva kontrolu a dohľad nad poskytovaním sociálnych služieb - dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti poskytnutých verejných financií, dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd, dodržiavanie záväzkov zo zmluvy o poskytovaní sociálnej služby a pod. Ministerstvo práce personálne posilnilo kontroly v zariadeniach sociálnych služieb. Minister Richter očakáva, že v podobnom duchu kontroly posilnia aj jednotlivé samosprávne kraje.

„Vzhľadom na informácie a fakty, ktoré dnes odznali, máme dôvod konštatovať, že sociálne služby by mali byť aj v budúcom roku opäť v lepšej kondícii ako po minulé roky. Navyše veríme, že klienti neverejných zariadení sociálnych služieb budú, aj vzhľadom na výraznejšiu finančnú participáciu zo strany ministerstva práce, ako aj na zmenu výpočtu príspevku pre neverejných poskytovateľov, platiť menej ako doteraz,“ zhodnotil Ján Richter s tým, že všetky ústretové kroky, ktoré sme urobili, si odkázaní ľudia každopádne zaslúžia.